

ADOPTIONSHISTORIENS KOREANSKE BABYBOKS

Af Boon Young Han

Sydkorea fik i 1962 sin første adoptionslov. Hermed blev der opstillet et grundlag for tusindvis af transnationale adoptioner i de følgende årtier.

Der er ingen grund til at du skal svigte dit handicappede eller uægte barn, som du på uundgåelig vis ikke kan tage dig af. Åben håndtaget nedenunder og læg dit barn her.
(K.M. Lee, 2013)

Sådan lyder teksten ved den for tiden mest omtalte boks i Sydkorea (herefter Korea): babyboksen. Præsten Jong-rak Kim tilbyder som den eneste i landet en slags *safe heaven*, hvor forældre anonymt, men på betryggende vis, kan efterlade deres nyfødte børn. I lighed med et stort antal kirker i Korea har Kim's kirke, *Give Out Love Church*, til huse i en almindelig villa beliggende i et af de mindre velhavende beboelseskvarterer i den sydlige del af hovedstaden Seoul. Området oplevede stor tilflytning under urbaniseringen i 1960'erne og 1970'erne, men er ikke siden blevet byfornyet. I denne kirke har Kim opstillet sin babyboks (H.K. Kim, 2013). Den 70 x 60 x 45 cm store babyboks er installeret i selve husmuren på villaen med en låge, som er tilgængelig fra gaden, og en låge som er tilgængelig inde fra huset. Babyboksen er desuden udstyret med en

klokke, så Kim kan tilkaldes, når et barn er blevet efterladt (Beibi Baksu, u.d.). Denne opfordring til anonym overdragelse af børn strider mod kravet om fødselsregistrering i den koreanske lovgivning, og juridiske eksperter vurderer, at selve opsætningen af babyboksen også kan være i strid med lovgivningen (M.S. Lee, 2013). Ifølge §3 i den koreanske børnevelfærdslov regnes det desuden for børnemishandling at efterlade sine børn, og en privatperson kan ikke uden forudgående tilladelse overtage rollen som værge; det påfalder derimod det offentlige system at tildele det pågældende barn en *ordentlig værge* (M.S. Lee, 2013). Reklameskiltet for babyboksen er ydermere en overtrædelse af strafferettens §272 og §17 i børnevelfærdsloven, da det opfordrer forældre til at forsømme deres forsøgspligt.

En forbedring af lovgivningen på adoptionsområdet har længe været en prioritet for mange adoptionseksperter i Korea. Senest i 2012 er der da også foretaget en gennemgribende revision af den koreanske adoptionslovgivning. I henhold til principper foreskrevet i henholdsvis *Haagerkonventionen af 29. maj 1993 om beskyttelse af børn og*

om samarbejde med hensyn til international adoption (Haagerkonventionen) og De Forenede Nationers Konvention af 20. november 1989 om Barnets Rettigheder (FN's Børnekonvention), er godkendelse til adoption og selve adoptionsproceduren blevet væsentligt skærpet, for national såvel som international adoption, ligesom der er taget skridt til at sikre adopteredes ret til større agtindsigt i egen adoptionssag. Efter implementeringen af disse ændringer er det dog især et krav om fødselsregistrering af nyfødte børn, der har skabt debat. Kritikere af den nye adoptionslov argumenterer således for, at håndhævelsen af kravet om fødselsregistrering skræmmer mange yngre, ugifte mødre fra at søge professionel hjælp (H.J. Kim, 2013; Park, 2013). Revisionen af den koreanske adoptionslov har på så vis afstedkommet en ophedet debat.

DEN NYE ADOPTIONSLOV

Den reviderede adoptionslov (herefter kaldet *Special Adoption Law*) trådte i kraft 4. august 2011 og tilhørende dekretter den 3. august 2012. Grundlaget for revisionen var et

lovforslag udarbejdet af en arbejdsgruppe med navnet *Coalition to Revise the Special Adoption Law*. Arbejdsgruppen har været under ledelse af Young-hee Choi, medlem af den koreanske kongres for Det Demokratiske Parti (DP), og den har haft deltagelse af interessegrupper for internationalt voksne adopterede bosiddende i Korea, så som Adoptee Solidarity Korea (ASK), Truth and Reconciliation for the Adoption Community of Korea (TRACK) og House of Korean Root (KoRoot) samt Korean Unwed Mothers and Families Association (KUMFA), en interessegruppe for ugifte kvinder, og Dandelions, en forening for forældre der har afgivet børn til adoption. Organisationen Gong-gam Public Interest Lawyers, der arbejder for at sikre og forbedre rettigheder for minoriteter og marginaliserede grupper i det koreanske samfund, har ligeledes deltaget i arbejdsgruppen.

Efter årtier med tusinder af internationale adoptioner samt et atter stigende antal nationale adoptioner beskriver fortalere for lovrevisionen resultatet som et betydningsfuldt paradigmeskifte til fordel for børn og deres biologiske familier (H.B. Lee, 2013;

So, 2013). En særlig prioritet har været mere støtte og bedre beskyttelse af ugifte kvinders ret til at beholde og opfostre deres børn. Denne gruppe af forældre har historisk set været mere sårbar end nogen anden gruppe, og i mange tilfælde har kvinderne måtte opgive deres børn til adoption. Ugifte kvinder er fortsat en udsat minoritet i det koreanske samfund, og i 2012 udgjorde børn født af ugifte kvinder så meget som 92,77 procent af de sammenlagt 1.880 børn, der blev internationalt og nationalt adopteret (Ministry of Health and Welfare, 2012).

Juridisk regulering og større gennemsigthed under selve adoptionsprocessen har været et andet centralt tema i lovrevisionen, og også her er der sket store ændringer. Således skal de offentlige myndigheder i form af Family Court¹⁾, fremover give særskilt tilladelse til hver enkelt adoption. Tidligere var de private adoptionsbureauer blot forpligtet til at underrette de offentlige myndigheder *efter* adoptionen var gennemført. Med revisionen har man dermed ændret adoptionssystemet fra et såkaldt *rapporeringssystem* til et *tilladelsessystem* (Daehanminkuk Ch ngbo Gwanbo, 2011). Lovrevisionen er dog blevet kædet sammen med et stigende antal af efterladte børn i babyboksen. Tabel 1 viser fordelingen af børn efterladt i babyboksen, og det samlede antal af efterladte børn. Af disse tal fremgår det, at der kun er sket en mindre stigning i det samlede antal af efterladte børn, men at en langt større del af disse børn nu efterlades i babyboksen.

Tabel 1
Forladte børn fra 2009-2012

	I alt	Babyboksen
2009	52	1
2010	69	4
2011	127	22
2012	139	128

(Kilde: Korea National Police Agency, 2013)

Årsagen til debatten om babyboksen er Family Courts håndhævelse af loven om fødselsregistrering. Loven påbyder, at alle nyfødte koreanske statsborgere skal fødselsregistreres senest 30 dage efter deres fødsel. Family Court har dermed siden august 2011 begrænset udstedelsen af adoptionstilladelse til de sager, hvor barnet beviseligt har været officielt registreret inden den forestående adoption. Selvom langt de fleste fødsler i dag foregår på hospitaler, som udleverer en dåbsattest inden hjemsendelse, er det først, når fødselsregistreringen foretages af forældrene selv på det lokale kommunekontor, at slægtsskabet mellem barnet og de oprindelige forældre officielt dokumenteres i det koreanske famileregister.²⁾ Det er med andre ord muligt, og det har også været en udbredt praksis, at fødselsregistrere et barn under andre forældre end dets biologiske forældre. Med kravet til fødselsregistrering ønsker man at sikre barnets mulighed for kendskab til sit oprindelige slægtsskab, og som følge deraf bliver forældrenes forældreverdighed også synliggjort.

Accepten af forældreværdighed for forældre i ikke-kernefamilier forbliver dog en uløst problematik i det koreanske samfund, og eksempelvis ugifte mødre oplever ofte, at tilværelsen som enlig forælder har betydelige negative sociale omkostninger (Korean Women's Development Institute, 2009). Kritikere af den reviderede adoptionslov argumenterer således for, at kvinder, der påtænker at afgive et barn, specielt yngre ugifte mødre, ansøres til at omgå den lovpligtige fødselsregistrering gennem illegal overdragelse af barnet, eller at de henvises til at efterlade barnet på offentlige toiletter, internetcafeer, moteller og lignende steder (H.J. Kim, 2013; K.D. Park, 2013). De koreanske medier har aktivt dækket emnet, og på baggrund af forskellige nyhedsreportager tog Jae Hyun Baek, medlem af den koreanske kongres, sammen med præsten Jong-rak Kim og Yeon-hee Han, der er tidligere formand for Mission to Promote Adoption in Korea (MPAK), initiativ til at oprette en arbejdsgruppe med henblik på at revidere den nye adoptionslov endnu en gang (J.N. Kim, 2013). Således indleverede Baek i januar 2013 et lovforslag med henblik på at lempe kravene til adoptionsprocessen.

Kritikerne af den nye adoptionslov gør desuden opmærksom på, at en ny-indført regel om en uges adoptions betænkningstid skaber praktiske problemer. Reglen har til hensigt at sikre, at forældre ikke kan overtales til at overdrage forældremyndigheden over deres ufødte børn, og den foreskriver, at mor og barn skal være sammen mindst en uge inden forældremyndigheden kan overdrages. Men da antallet af pladser på kvindehjem ikke er tilstrækkelige, argumenterer kritikerne for, at ressourcetsvage hjemløse mødre ikke kan opfylde dette samværskrav, og derfor må efterlade børnene til deres egen skæbne. Ved den seneste offentlige høring om forebyggelse af forladte spædbørn og genforhandling af adoptionsloven i april 2013, forklarede en af kritikerne således, at genforhandlingen var en nødvendighed "for at undgå en situation der fører mod døden" (H.J. Kim, 2013 p. 61).

Tilstedeværelsen af babyboksen, i det elers respekterede og velorganiserede koreanske adoptionssystem, udstiller på skarpeste vis en grundlæggende og uklar skillelinje mellem lovlig og ulovlig overdragelse af børn, der definerer adoptionsfeltet, før og nu. Denne problematik ved moderne adoption, sættes sjældent i fokus, men den opsummerer det stadie af kaos og juridisk ureguleret råderum, som er en integreret del af adoptionsprocessen. Debatten om babyboksen er derfor særlig aktuell på et tidspunkt, hvor den koreanske regering ønsker strammere juridisk kontrol med adoption med henblik på at implementere Haagerkonventionen.

1962 – DEN FØRSTE ADOPTIONSLOV

Den omdebatterede lovrevision fra 2012 må både ses i konteksten af Koreakrigen 1950-1953 og de gennemgribende sociale, økonomiske, politiske og juridiske forandringer, som har fundet sted i det koreanske samfund efter krigen. Det kompromis, der blev indgået med den nye adoptionslov, er således et resultat af mere end 60 års tovtrækkeri mellem forskellige interessegrupper. Da general Park Chung-hee overtog magten ved et militært statskup i 1961, overtog han et overbefolket land i dyb armod. Der var brug for hurtige og effektive tiltag i lyset af den

ustabile situation, og adskillige love blev derfor vedtaget på børneområdet. Blandt disse var Koreas første moderne adoptionslov kaldet *Adoption Special Law*, som trådte i kraft 1962.³⁾ Hermed skabte man et juridisk lovgrundlag for adoption, der samtidig ulovliggjorde private adoptioner, og som opstillede en struktur, der senere udviklede sig til det mest effektive adoptionssystem hidtidigt set i historien (Hübinette, 2006). Hensigten med *Adoption Special Law* var at sikre en forbedring af børns velfærd på den mest simple måde, nemlig ved at tilbyde udenlandske statsborgere at adoptere børn ud af Korea (Chong & Kim, 1993). Resultatet blev de såkaldte proxy-adoptioner, hvor adoptanterne ikke selv blev bebyrdet med at hente barnet, men kunne befuldmægtige en anden på deres vegne. Selvom dette tillod en stor effektivisering af adoptionsprocessen, så udtrykte samtidens juridiske eksperter stor betænkelighed ved denne form for adoption (C. Kim, 1962). Kritikken lød først og fremmest på lovens manglende evne til at beskytte børn involveret i adoption. Allerede dengang blev der fremsat forslag om at indføre et tilladelsessystem og dermed kræve rettens særskilte tilladelse til hver enkel adoption med henblik på at styrke retssikkerheden for de involverede parter. Side-løbende med disse forsøg på at regulere international adoption førte regeringen på daværende tidspunkt også adskillige kampanjer med henblik på at fremme national adoption. Blandt disse tiltag var bevægelsen *Lad os hver opdrage et forældreløst barn* og anbefalinger til højtstående embedsmænd og såkaldt dydige borgere om at tage forældreløse børn i pleje eller adoptere dem. Årsagen, til at antallet af nationale adoptioner ikke steg som forventet, forklares ofte som en kombination af utilstrækkelige offentlige tiltag og stor modvilje fra lokale ledere og ansatte ved børnehjem, som efterfølgende ville være henvist til arbejdsløshed, hvis børnene blev kanaliseret ud i private hjem (Chong & Kim, 1993; J.Y. Park, 2004).

UDEN LOV OG JURIDISK REGULERING

I fortolkningen af den koreanske adoptionshistorie skelner forskere sjældent mellem den juridisk uregulerede periode med inter-

nationale adoptioner før 1961 og så den efterfølgende periode, hvor *Adoption Special Law* trådte i kraft. Antallet af internationale adoptioner fra Koreakrigens afslutning og frem til vedtagelsen af den første adoptionslov synes dog heller ikke påfaldende i sammenligning med det samlede antal af internationale adoptioner op til 2012. Som det fremgår af tabel 2, udgør de 4.197 internationale adoptioner, foretaget mellem 1953 og 1961, mindre end 2,6 procent af det samlede antal af internationale adoptioner. Sagerne vidner imidlertid om en fundamental struktur i det koreanske adoptionssystem, der siden har vist sig kendetegnende for det moderne adoptionssystem.

Tabel 2
Koreanske adoptioner fra 1953-2012

	Internationalt
1953	4
1954	8
1955	59
1956	671
1957	486
1958	930
1959	741
1960	638
1961	660
1962-2012	162.397

(Kilde: Ministeriet for Sundhed og Velfærd, 2013)

Koreakrigen og dens menneskelige tragedie er blevet synonymt med billedet af omvandrede hjemløse børn. Øjenvidner vurderer antallet af gadebørn i Seoul i oktober 1950 til ca. 6.000. Af disse anslås ca. 4.000 at have været reelt forældreløse, mens de resterende 2.000 sandsynligvis blev adskilt fra deres forældre under krigens første måneder (Blaisdell, 2003). Efter Japan gav afslag på at give børnene asyl, blev 964 børn flyttet til den sydlige koreanske ø Jeju-do (964 Korean

waifs, 1950; Blaisdell, 2003). Denne forflytning blev kendt som *Kiddy Car Airlift*, og heriblandt var de første børn, der blev adopteret til USA efter krigen (Hübinette, 2006). Men allerede i 1952 rapporterede amerikanske medier om forældreløse koreanske børn, der blev adopteret af amerikanske soldater og deres familier (Purdom, 1952; Welcome, 1952). På dette tidspunkt havde hverken USA eller Korea vedtaget lovgivning på området. Først i 1953 vedtog den amerikanske kongres *The Refugee Relief Act*, som tillod udstedelse af op til 4.000 særlige visa til adopterede under 10 år. Loven foreskrev desuden, at et maximum på to visa kunne udstedes per familie. Det amerikanske senat måtte således vedtage en særlov så Harry Holt, grundlæggeren af Holt International, der siden er blevet til det største adoptionsbureau i Korea, kunne adoptere otte koreanske børn i 1955. Forskellige sociale instanser modsatte sig forgæves, da de mente Holt havde benyttet et smuthul i loven til at undgå statslige og føderale retningslinjer, herunder det obligatoriske hjemmebesøg af en sagsbehandler (J.R. Kim, 2006).

ESKALERING AF INTERNATIONAL ADOPTION

I et forsøg på at adressere den mangelfulde lovgivning blev *Adoption Special Law* fra 1962 senere revideret, hvilket udmøntede sig i *Act for Special Cases of Adoption* i 1976. Denne adoptionslov havde til formål at fremme national adoption. Forskere peger på betydningen af to særskilte forhold på dette tidspunkt (Chong & Kim, 1993). Først og fremmest undergik adoptionsfeltet en u hensigtsmæssig udvikling, idet uddannet personale aktivt begyndte at opsøge potentielle adoptanter såvel som mulige afgivere. Desuden indførte regeringen et kvotesystem, der havde til hensigt at forøge nationale adoptioner med 10 procent og samtidig reducere internationale adoptioner med 10 procent årligt (Byun, Lee & Kim, 1999). Som det fremgår af tabel 3 steg antallet af nationale adoptioner som forventet mellem 1976 og 1979. Men på trods af et fald i internationale adoptioner i den tilsvarende periode, anså man stadigvæk antallet af sager som for højt til, at denne del kunne

afvikles som tiltænkt. Regeringens forslag, om et totalt stop for international adoption i 1982, blev derfor udsat til 1985.

års plan med sigte på at udfase international adoption i 1994 (se også Rothschild, 1988).

Tabel 3
Koreanske adoptioner fra 1962-1979

	Nationalt	Internationalt
1962	833	254
1963	849	442
1964	918	462
1965	903	451
1966	943	494
1967	1.011	626
1968	1.237	949
1969	1.553	1.190
1970	1.724	1.932
1971	1.732	2.725
1972	2.151	3.490
1973	3.072	4.688
1974	1.069	5.302
1975	1.877	5.077
1976	1.386	6.597
1977	3.079	6.159
1978	3.522	5.917
1979	3.660	4.148

(Kilde: Ministeriet for Sundhed og Velfærd, 2013)

Politikken på adoptionsområdet blev dramatisk ændret, da general Chun Doo-hwan kom til magten i 1980, fra tidligere forsøg på at fremme national adoption blev fokus nu rettet mod at stimulere international adoption (Chong & Kim, 1993). Som vist i tabel 4 blev 1980'erne således det største årti for internationale adoptioner, og det var først efter udenlandsk kritik omkring afholdelsen af OL i Seoul 1988, at man påbegyndte en (ny) fem

Tabel 4
Koreanske adoptioner fra 1980-1995

	Nationalt	Internationalt
1980	3.657	4.144
1981	3.267	4.326
1982	3.298	6.434
1983	3.004	7.263
1984	3.000	7.924
1985	2.885	8.837
1986	2.854	8.680
1987	2.382	7.947
1988	2.324	6.463
1989	1.872	4.191
1990	1.647	2.962
1991	1.241	2.197
1992	1.190	2.045
1993	1.154	2.290
1994	1.207	2.262
1995	1.025	2.180

(Kilde: Ministeriet for Sundhed og Velfærd, 2013)

FN'S BEMÆRKNINGER

Planen om at afvikle international adoption i 1994 blev annulleret i august det samme år, og i 1995 fulgte endnu en gennemgribende lovrevision, som resulterede i *Act on Special Cases Concerning the Promotion and Procedure of Adoption* (Byun, Lee & Kim, 1999). Hovedformålet med adoptionsloven fra 1995 var nu igen at fremme national adoption og på sigt at afvikle international adoption med en årlig reduktion på 3-5 procent fra det foregående år. Disse mål blev imidlertid suspenderet på grund af den økonomiske krise, der

ramte Korea i efteråret 1997.⁴⁾ Krisen medførte i de efterfølgende år en stigning i både national og international adoption, som vist i tabel 5.

Tabel 5
Koreanske adoptioner fra 1996-2012

	Nationalt	Internationalt
1996	1.229	2.080
1997	1.142	2.057
1998	1.426	2.443
1999	1.726	2.409
2000	1.686	2.360
2001	1.770	2.436
2002	1.694	2.365
2003	1.564	2.287
2004	1.641	2.258
2005	1.461	2.101
2006	1.332	1.899
2007	1.388	1.264
2008	1.306	1.250
2009	1.314	1.125
2010	1.462	1.013
2011	1.548	916
2012	1.125	755

(Kilde: Ministeriet for Sundhed og Velfærd, 2013)

Adoptionsloven af 1995 blev ændret på et betydningsfuldt punkt, nemlig §6, som indeholder et krav om, at overdragelsen af et barn til adoption er betinget af, at forældrene skriftligt skal fraskrive sig forældremyndigheden. Disse lovændringer kom efter Korea i 1991 ratificerede FN's Børnekonvention, dog med visse forbehold.⁵⁾ På baggrund af Koreas første landerapport udtrykte FN's Børnekomité det følgende år kritik af det koreanske adoptionssystem:

"In the field of national and inter-country adoption, the Committee encourages the State party to undertake comprehensive legal reform to ensure full compatibility with the principles and provisions of the Convention, as well as to consider ratifying the 1993 Hague Convention on Protection of Children and Cooperation in respect of Inter-country Adoption" (Committee on the Rights of the Child, 1996).

Børnekomiteen gentog i stærkere vendinger denne kritik i 2003 ved opfølgningen på Korea's anden landerapport. I bemærkningerne til Koreas tredje og fjerde landerapport udtrykte Børnekomiteen dog tilfredshed med den nye lovrevision, men påtalte adskillige uløste problemstillinger, såsom Koreas undtagelse til konventionens §21 stk a vedrørende adoption, manglen på central fødselsregistrering og utilstrækkelig beskyttelse af enlige teenagemødres ret til forældreværdighed (Committee on the Rights of the Child, 2003; Committee on the Rights of the Child, 2012). Disse kommentarer vidner om en lang og kompliceret juridisk historie for det koreanske adoptionssystem, der senest er kulmineret med *The Special Adoption Law* fra 2012.

Siden vedtagelsen af *Adoption Special Law* i 1961 har adoptionsområdet gennemgået omfattende forbedringer i forhold til regulering og kontrol. Den koreanske regerings begrundelse for endelig at underskrive Haagerkonventionen i 2013 vidner desuden om flere fremtidige forbedringer i adoptionsystemet. Sideløbende med disse tiltag er der dog en voksende støtte i samfundet til babyboksen, der i praksis fungerer som et forstadium til anonym adoption. Så på dette tidspunkt, hvor man fra officiel side ønsker øget kontrol med adoptionsprocessen, er der samtidig adoptionsaktører, herunder adoptionsbureauerne, som argumenterer for mindre kontrol, hvilket vil skabe en situation, der minder om forholdene før 1961, hvor den juridiske regulering var minimal.

AFSLUTNING

Adoption er betinget af overdragelsen af et barn. Dette overdragelsesmoment og dets utallige komplikationer anskueliggøres i de-

batten omkring babyboksen. For på trods af at babyboksen er ulovlig (M.S. Lee, 2013), så forbliver den i praksis og på symbolsk niveau et vigtigt instrument i tilvejebringelsen af adopterbare børn. Nutidens babyboks i Korea giver de oprindelige forældre mulighed for at omgå kravet om fødselsregistrering og anonymt at overdrage deres børn. Men sagens kerne er, at denne praksis har været en integreret del af adoption siden årene efter Koreakrigen. I lande som har mindre regulerede adoptionssystemer ser man til stadighed eksempler på kaotiske masseforflytninger af udokumenterede børn, som fx i Indonesiens Banda Ashe provins efter tsunamien (2004), i Sudan og Chad efter en årrække med militære konflikter (2007) og i Haiti efter jordskælvet (2010) (Joyce, 2013). I Danmark har Ankestyrelsen påpeget en lignende problematik i forhold til adoptionsarbejdet i Etiopien (Ankestyrelsen, 2013). Det er således i gråzonen mellem lovlig og ulovlig, dokumenteret og udokumenteret, overdragelse af børn, at international adoption finder sted. Introduktionen af babyboksen til det koreanske adoptionssystem er en påmindelse om, at selv det mest legitime adoptionssystem hviler på en historie af ulovlige, uigennemskuelige og uregulerede overdragelser, og at politiske kampe, om hvordan overdragelse bør finde sted, også er kendetegnende for det effektive moderne adoptionssystem.

Boon Young Han er ph.d.-stipendiat ved Department of Social Welfare, Seoul National University, Seoul.

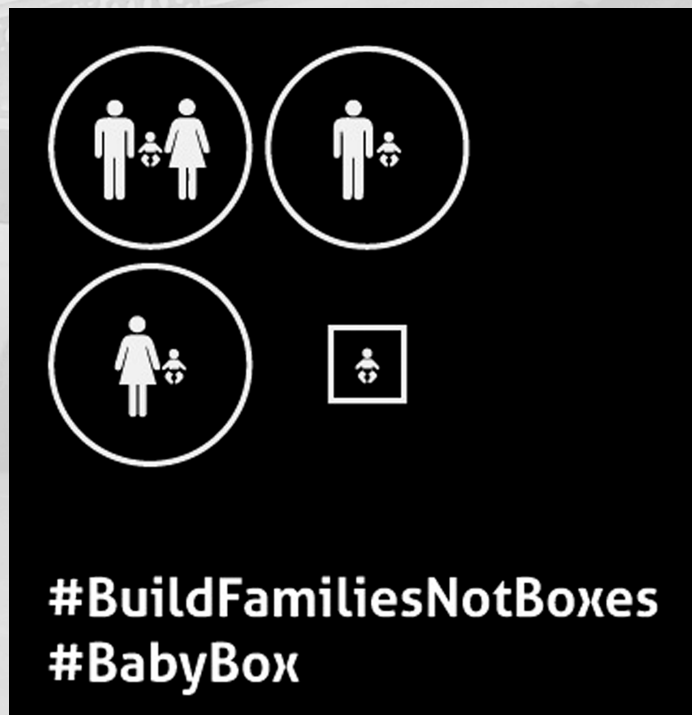
LITTERATUR:

- 964 Korean waifs flown to safety (1950, 20. december). *New York Times*. Se <http://goo.gl/XX9JEG> (lokaliseret 25.12.13).
- Ankestyrelsen (2013). Undersøgelse af DanAdopts adoptionsformidling fra den etiopiske samarbejdspartner "Enat Alem Yehitsanat Merja Mahiber Orphanage". Se <http://goo.gl/tXhbsZ> (lokaliseret 25.12.13).
- Beibi Baksu [Baby box] (u.d.). Se <http://goo.gl/ICIoUA> (lokaliseret 25.12.13).
- Blaisdell, R.L. (2003). Orphan care and evacuation Korea, December 1950: Part one. Se <http://goo.gl/E6JChE> (lokaliseret 25.12.13).
- Byun, Y.C., Lee, S.S. & Kim, J.K. (1999). Urinara ibyangchedo kaes ne kwanhan y ngu [Undersøgelse om forbedring af det koreanske adoptionssystem]. (Report nr. 99-19). Seoul, Korea: The Korea Institute for Health and Social Affairs.
- Chong, K.W. & Kim, M.J. (1993). Urinara ibyangsilt'ae buns k [Analyse af Koreas adoption]. (Report nr. 93-14). Seoul, Korea The Korea Institute for Health and Social Affairs.
- Committee on the Rights of the Child (1996). Concluding observations of the Committee on the Rights of the Child: Republic of Korea. (CRC/C/15/Add. 51). Geneva, United Nations Committee on the Rights of the Child.
- Committee on the Rights of the Child (2003). Concluding observations of the Committee on the Rights of the Child: Republic of Korea. (CRC/C/15/Add. 197). Geneva, United Nations Committee on the Rights of the Child.
- Committee on the Rights of the Child. (2012). Concluding observations of the Committee on the Rights of the Child: Republic of Korea. (CRC/C/KOR/CO/3-4). Geneva, United Nations Committee on the Rights of the Child.
- Daehanminkuk Ch ngbo Gwanbo. (2011). Report nr. 17565. Seoul: Ministerium for Sikkerhed og Offentlig Administration. Rapporten kan downloades her: <http://goo.gl/XxQTRR> (lokaliseret 25.12.13).
- Hübinette, T. (2006). Korean Studies Series no. 32: *Comforting an Orphaned Nation: Representations of International Adoption and Adopted Koreans in Korean Popular Culture*. Koreansk studie serie nr. 32. Seoul: Jimoondang.
- Joyce, K. (2013). *The Child Catchers: Rescue, Trafficking, and the New Gospel of Adoption*. NY, New York: PublicAffairs.
- Kim, C. (1962). Koaibyangt' gnyeb p [Særlig lov vedrørende adoption af forældreløse]. *Seoul Law Journal*, 4, 124-139.
- Kim, H.J. (2013). Ibyangt' kryeb p chaegaech g i pily s ng [Nødvendigheden af at revidere den reviderede adoptionslov]. Extraordinær offentlig høring om adoptionsloven omkring forebyggelse af misrøgt af spædbørn. Udgivet af kongressmedlemmerne B. H. Cheon and C. H. Baek.
- Kim, H.K. (2013, 28. juni). Dan han ai saengirado salril su issdaissdamy ng, beibi baksu [Selv hvis blot ét barns liv kan reddes, babyboksen]. Se <http://goo.gl/SNsT9> (lokaliseret 25.12.13).

- Kim, J.N. (2013, 18. januar). Mihonmo ch'ulsangsingo anhaedo ibyang [Foreslået revision af Special Adoption Law. Adoption for ugifte mødre på trods af manglende fødselsregistrering]. Kukminilbo. Se <http://goo.gl/O8ozTe> (lokaliseret 25.12.13).
- Kim, J.R. (2006). Scattered Seeds: The Christian Influence on the Korean Adoption Phenomenon. I: J.J. Trenka, S.Y. Shin & C. Oparah (red.), *Outsider's Within: Writing on Transracial Adoption* (s. 151-164). Cambridge, MA: South End Press.
- Korean Women's Development Institute (2009). Mihonmo ichany yangyukwa jarib l wihan j ngchaekgwaje [Politisk ordning for ugifte mødres børneopdragelse og uafhængighed]. Seoul, Korea: Kim, H.Y, Lee, M.J, Hong, S.A, Ahn, S.S., & Seon, B.Y.
- Lee, K.M. (2013, 14. april). New law increases foster child lessons adoption. *Korea Times*. Se <http://goo.gl/2LNtLe> (lokaliseret 25.12.13).
- Lee, H.B. (2013). Ibyangt' kryeb p b pryulane daehan icy n [Mening om adoptionsloven]. Ekstraordinær offentlig høring om adoptionsloven omkring forebyggelse af misrøgt af spædbørn. Seoul: Kongresmedlem B.H. Cheon and C.H. Baek.
- Lee, M.S. (2013). Yobohoadong boho kwanry n b bryul chamun iroee kwanhan k mt'o icy n [Gennemgang og kommentar til rådgivende kommission om lovgivning vedrørende udsatte børn]. Seoul, Korea: Ministeriet for Sundhed og Velfærd, Afdeling for børnevelfærd.
- Ministry of Health and Welfare (2012). Kukoeibyanghy nhwang [Status omkring international adoption]. Seoul, Korea: Ministry of Health and Welfare.
- Park, J.Y. (red.). (2004). The 5 Decades of SWS (since 1954-2003). Seoul: Social Welfare Society, Inc.
- Park, K.D. (2013). Ibyang kwanry n b pchegaes n bangane kwanhan y ngu [Undersøgelse vedrørende forbedringer af adoptionslovgivning]. Seoul, Korea: Korea Legislation Research Institute.
- Purdom, B. (1952, 23. september). Officer wins fight to adopt lad Korean boy starts for U.S. Pacific Stars and Stripes. Se <http://goo.gl/TuS2Ej> (lokaliseret 25.12.13).
- Rothschild, M. (1988). Babies for Sale: South Korean Makes Them, Americans Buy Them. *The Progressive*, 52(1), s. 18-23.
- So, R.M. (2013, 15. marts). Revised adoption law. *Korea Times*. Se <http://goo.gl/qMUyzi> (lokaliseret 25.12.13).
- Welcome (1952, 14. juli). Pacific Stars and Stripes. Se <http://goo.gl/APYPf1> (lokaliseret 25.12.13).

NOTER:

1. Den koreanske Family Court er en juridisk retsinstans på linje med den danske byret. Family Court består af fem landsdækkende instanser, som udelukkende behandler sager vedrørende familieforhold, fx skilsmisse, forældremyndighed og adoption. Retten har desuden en rådgivende funktion, som har ligheder med Ankestyrelsens familieretsafdeling i Danmark.
2. Der stilles dog ikke, som i Danmark, krav til, at moderen underretter myndighederne om faderens identitet, og han kan således forblive anonym, medmindre han selv vælger at vedkende sig faderskabet.
3. Lovens officielle engelske betegnelse er *Adoption Special Law*, selvom en ordret oversættelse af det koreanske *Koabyangt' ngnyeb p* lyder *Orphan Adoption Special Law*.
4. Det årlige antal af internationale adoptioner blev fastlåst på ca. 2.000.
5. Disse forbehold vedrører artikel 9 §3, artikel 21 §a og artikel 40 §2(b)(v). Korea ophævede sit forbehold til artikel 9 §3 i 2008, men fastholder de to øvrige. Artikel 21 vedrører adoption og lyder således: "De deltagerstater, der anerkender og/eller tillader adoption, skal sikre, at barnets tarv skal være af altafgørende betydning" og underafsnittet §a lyder således: "skal sikre, at adoptionen af barnet kun kan godkendes af kompetente myndigheder, der i overensstemmelse med gældende ret og praksis og på grundlag af alle relevante pålidelige oplysninger afgør, at adoption er tilladelig i betragtning af barnets stilling i forhold til forældre, pårørende og værger, og at, om nødvendigt, personer, der berøres, på oplyst grundlag har meddelt deres indforståelse med adoptionen på baggrund af den fornødne rådgivning."

Organisationen KoRoot, som støtter adopteredes rettigheder og aktivisme i Korea, lancerede i januar 2014 en kampagne på de sociale medier med henblik på at problematisere babyboksens funktion.
Illustration: Tiemen Hilbers.